

แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศ
ในประเทศแอฟริกาใต้*

GUIDELINE FOR PROPAGATION BUDDHISM OF OVERSEAS DHAMMADUTA
BHIKKHUS IN SOUTH AFRICA

พระภุชชี วรธมโม, พระครูสุตรัตนบัณฑิต (ประยูร โชติวโร),
พระสิทธิวัชรบัณฑิต (สุรศักดิ์ ปัจจนตเสโน)

Phra Puwish Varadhammo, Phrakrusuttrattanabundit (Prayoon Jotivaro),

Phrasitthivajrabundit (Surasak Puccantaseno)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkomrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: puwich14@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศแอฟริกาใต้ 2. ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่พระธรรมทูตเผชิญ และ 3. นำเสนอแนวทางการเผยแผ่ที่เหมาะสมในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรมในแอฟริกาใต้ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 16 รูปหรือคนซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ พระธรรมทูต ผู้กำหนดนโยบาย นักวิชาการ และกรรมการวัด โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างการเก็บข้อมูลที่ได้แบ่งเป็นสองส่วน ได้แก่ 1. ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ และ 2. ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารทางวิชาการ คัมภีร์พระพุทธศาสนา บทความวิจัย และแหล่งข้อมูลออนไลน์และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสังเคราะห์สาระสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาใต้มีพัฒนาการก้าวหน้า พระธรรมทูตสามารถปรับวิธีการให้เหมาะกับชุมชนท้องถิ่น เช่น การจัดกิจกรรมทางศาสนาการอบรมปฏิบัติธรรม การใช้สื่อดิจิทัล และการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานในท้องถิ่น ทำให้พระพุทธศาสนาเป็นที่ยอมรับมากขึ้น 2. สภาพปัญหาและอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ความแตกต่างด้านภาษา เชื้อชาติ วัฒนธรรม ข้อจำกัดทางกฎหมายและนโยบาย ตลอดจนการแข่งขันกับศาสนาอื่นในสังคมพหุศาสนา จึงจำเป็นต้องอาศัยความเพียร ความต่อเนื่อง และ

การปรับกลยุทธ์ 3. แนวทางที่เหมาะสม ได้แก่ การพัฒนาการฝึกอบรมพระธรรมทูตทั้งด้าน พระพุทธศาสนา ภาษาและการสื่อสาร การสร้างความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานรัฐ และ สถาบันการศึกษา การประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัล และการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และ ปฏิบัติธรรม กล่าวโดยสรุปภาพรวมพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาใต้สามารถ ประยุกต์ใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมทำให้พระพุทธศาสนาได้รับการยอมรับและเติบโตอย่างมั่นคง ท่ามกลางความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรมของสังคมแอฟริกาใต้

คำสำคัญ: การเผยแผ่พระพุทธศาสนา; พระธรรมทูตสายต่างประเทศ; ประเทศแอฟริกาใต้

Abstract

Objectives of this research article were: 1. to investigate the current state of Buddhist propagation in South Africa, 2. to analyze the problems and obstacles encountered by Dhammaduta Bhikkhus, and 3. to propose appropriate methods for Buddhist propagation within the context of South Africa's multicultural society. The research adopted a qualitative methodology, including documentary analysis and in-depth interviews with 16 purposively selected key informants. These informants included Dhammaduta Bhikkhus, policymakers, scholars, and temple committee members. Data were collected using both quantitative surveys and structured in-depth interviews. The data were divided into two categories: 1. primary data from the interviews and 2. secondary data from academic documents, Buddhist scriptures, research articles, and online sources. The data were analyzed using content analysis to synthesize the main findings.

Findings were as follows: 1. The current state of Buddhist propagation in South Africa has made progressive development. Dhammaduta Bhikkhus can adjust their methods to suit local communities, such as organizing religious activities, providing meditation training, using digital media, and building networks with local organizations, which makes Buddhism more accepted. 2. Major problems and obstacles include differences in language, ethnicity, culture, legal and policy limitations, as well as competition with other religions in a multi-religious society. Therefore, it is necessary to rely on perseverance, continuity, and adjustment of strategies. 3. Effective methods include developing systematic training for Dhammaduta Bhikkhus in Buddhist teachings, language proficiency, and communication skills; fostering cooperation with local communities, government agencies, and academic institutions; utilizing digital media; and developing

temples as centers for learning and meditation practice. In conclusion, the study demonstrates that overseas Dhammaduta Bhikkhus in South Africa have successfully applied contextually appropriate strategies, enabling Buddhism to be accepted and grow steadily within the religious and cultural diversity of South African society.

Keywords: Propagation Buddhism; Overseas Dhammaduta Bhikkhus; South Africa

บทนำ

ประเทศแอฟริกาใต้ ถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2504 ถูกปกครองโดยคนผิวขาวซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อย และมีนโยบายการปกครองแบบแบ่งแยกเชื้อชาติ (Racial Segregation) และการกีดกันสีผิวอย่างรุนแรง (Apartheid) จนกระทั่งสหประชาชาติประกาศคว่ำบาตรแอฟริกาใต้ในปี พ.ศ. 2520 แรงกดดันทั้งจากในประเทศและจากนานาชาติส่งผลให้นโยบายเหยียดผิวในแอฟริกาใต้ผ่อนคลายลง และได้มีการเลือกตั้งอย่างไม่แบ่งแยกเผ่าพันธุ์ครั้งแรกเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2537 โดยผู้นำชาวผิวดำที่มีบทบาทสำคัญในการยุตินโยบายเหยียดผิว คือ นายเนลสัน แมนเดลา (Nelson Mandela) ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีผิวดำคนแรก มีหลักฐานปรากฏว่า เคยมีพระพุทธรูปหลายองค์เข้ามาถึงในดินแดนนี้ ปรากฏการณ์ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ย้อนกลับไปถึงในปี พ.ศ. 1686 เรือโปรตุเกสชื่อ Nossa Senhora Dos Mila-Groswas ได้อับปางลงนอกชายฝั่งตะวันตกของแอฟริกาใต้ ในช่วงเวลานั้นพื้นที่แห่งนี้มีคณะสำรวจชาวดัตช์เข้ามาตั้งถิ่นฐาน และเป็นที่รู้จักในชื่อ Cape Colony ซึ่งตั้งชื่อตามแหลมกู๊ดโฮป ในบรรดาผู้โดยสารที่ติดค้างในเรือลำนั้นมีพระภิกษุไทย 3 รูปที่เดินทางไปยุโรปในฐานะทูตของกษัตริย์สยาม ซึ่งเป็นการปรากฏกายของชาวพุทธครั้งแรกในแอฟริกาใต้ กลุ่มชาวพุทธกลุ่มต่าง ๆ เติบโตขึ้นในเมืองใหญ่ ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 1970 และมีการเผยแพร่ประเพณีทางพุทธศาสนาที่แตกต่างกันออกไปตั้งแต่กลางทศวรรษ พ.ศ. 1980 ได้แก่ นิกายเถรวาท เช่น นิชิเรน และนิกายทิเบต (Turganbayeva, 2015) ในปี พ.ศ. 2537 พระพุทธรูปหลายองค์เริ่มเข้าไปสู่ประเทศแอฟริกาใต้ วัดพุทธแห่งแรก ประเทศแอฟริกาใต้ ทวีปแอฟริกา คือ วัดหนานฮวา โดยหลวงพ่อบุญ ลี จากไต้หวัน อาสาเป็นผู้นำในการก่อตั้งวัดหนานฮวา ซึ่งเริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. 2537 วัดแห่งนี้ตั้งขึ้นมาเพื่อให้เป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนา เพื่อวางรากฐานการสืบทอดพุทธศาสนาให้เกิดขึ้นในแอฟริกาได้อย่างยั่งยืน มีการนำพระธรรมมาเผยแพร่แก่ชาวแอฟริกาใต้ ให้เป็นที่รู้จัก จัดพิธีบูชาพระภิกษุและสามเณรรวมทั้งแปลพระไตรปิฎกและคำสอนที่สำคัญ ก่อตั้งชมรมพุทธศาสนิกชนในแอฟริกาใต้ขึ้น และเปิดคอร์สอบรมสำหรับผู้สนใจในพุทธศาสนา โดยนักเรียนที่เข้าร่วมอบรมจะอาศัยอยู่ในวัดและปฏิบัติพรหมจรรย์เช่นพระภิกษุสงฆ์เป็นเวลา 3 ปี เพื่อที่จะศึกษาหลักธรรมทางพุทธศาสนาให้ถ่องแท้ จนสามารถนำไปปฏิบัติและเป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้ ในปีแรกนั้นสอนหลักเบื้องต้นของพระพุทธศาสนา ปีต่อมานักศึกษา

จะได้เรียนรู้ภาษาจีนและวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตแบบตะวันออก และปีสุดท้ายจะได้ศึกษาปรัชญาชั้นสูงเกี่ยวกับพุทธศาสนาและการนำไปประยุกต์ใช้ (ไตรเทพ ไกรงู, 2553)

ปัญหาที่นำมาสู่การวิจัยนี้คือความท้าทายในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศที่มีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น แอฟริกาใต้ ซึ่งมีประวัติศาสตร์การเหยียดผิวและแบ่งแยกเชื้อชาติ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสังคมที่มีความหลากหลายเช่นนี้จำเป็นต้องพิจารณาปรับเนื้อหาธรรมะให้เข้าใจง่ายและเข้ากับบริบทของผู้คนในพื้นที่ รวมทั้งต้องคำนึงถึงการใช้ภาษาที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้คนสามารถรับรู้และเข้าใจธรรมะได้อย่างลึกซึ้งและตรงจุดมากที่สุด นอกจากนี้ การเผยแผ่ยังต้องเผชิญกับปัญหาความไม่คุ้นเคยกับศาสนาพุทธในแอฟริกาใต้ และอาจเกิดการเข้าใจผิดเกี่ยวกับหลักคำสอนหรือวิถีปฏิบัติธรรม ทำให้เกิดอุปสรรคในการสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากชุมชนท้องถิ่น

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาใต้เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2549 เมื่อวัดพระธรรมกายโดยการนำของหลวงพ่อดมมชโย ได้ส่งพระธรรมทูตไปยังประเทศนี้เพื่อก่อตั้งวัดไทยและเผยแผ่ธรรมะ โดยมีวัดพระธรรมกายโจฮันเนสเบิร์กในเมืองโจฮันเนสเบิร์กและวัดพุทธเคปทาวน์ในเมืองเคปทาวน์ การดำเนินการดังกล่าวไม่เพียงแต่ให้โอกาสแก่ชาวไทยและคนท้องถิ่นในการศึกษาและปฏิบัติธรรม แต่ยังช่วยให้พวกเขาได้เข้าใจถึงสันติสุขที่สามารถเริ่มต้นจากภายในตัวเองผ่านการปฏิบัติธรรม และทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการขยายสันติสุขไปทั่วทวีปแอฟริกา โครงการ Peace for Africa ซึ่งก่อตั้งโดยพระราชภาวนาวิสุทธิ มุ่งหวังสร้างสันติภาพระดับโลก โดยเฉพาะในแอฟริกาใต้ กิจกรรมสำคัญ เช่น การปล่อยโคมไฟสันติภาพและการทำสมาธิร่วมกับการสนับสนุนจากทุกศาสนาในแอฟริกาใต้ เป็นการแสดงถึงความปรารถนาในการสร้างสันติภาพสำหรับทุกคน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 4,000 คน ได้เรียนรู้ว่า ความสงบสุขที่พวกเขาแสวงหานั้นอยู่ภายในตัวพวกเขาเอง และยังมี การเผยแผ่ธรรมะเพื่อสร้างสันติภาพอย่างยั่งยืน (พระราชภาวนาวิสุทธิ (พระไชยบูลย์ ธมฺมชโย), 2551) แนวคิดนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาใต้จึงไม่เพียงแต่มีความสำคัญในด้านการเผยแผ่ศาสนา แต่ยังเป็นตัวอย่างของการใช้กลยุทธ์การสื่อสารที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น และกิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งช่วยให้ผู้คนในแอฟริกาใต้เข้าใจและนำคำสอนของพระพุทธเจ้าไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังอธิบายในข้างต้นทางผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาใต้ เพื่อค้นหาแนวทางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับกลยุทธ์การเผยแผ่ที่เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้คนในพื้นที่ พร้อมทั้งการศึกษาแนวทางในการใช้สื่อดิจิทัลและกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาใต้ สามารถสร้างผลกระทบที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อสังคมในระยะยาว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของวิธีการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาใต้
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาใต้.
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย 1. การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) เช่น คัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา หนังสือวิชาการ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง 2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเชื่อมโยงในการสังเคราะห์แนวทางการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศแอฟริกาใต้

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น 16 รูปหรือคน ได้แก่ 1. ผู้กำหนดนโยบาย เจ้าคณะผู้ปกครอง 5 รูป 2. พระธรรมทูตสายต่างประเทศ 5 รูป 3. ตัวแทนประชาชนและกรรมการวัดในประเทศแอฟริกาใต้ 4 คน 4. นักวิชาการด้านพระธรรมทูต 2 รูป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้มีทั้งแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้ ประเภทเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกรอบด้าน

3.2 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดวัตถุประสงค์ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และพัฒนาเครื่องมือก่อนนำไปทดลองใช้จริง

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) รวมทั้งปรับปรุงตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็นสองส่วน ได้แก่ 1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยจัดทำหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์และนัดหมายวันเวลา สถานที่ตามความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล พร้อมบันทึกข้อมูลด้วยการจดบันทึก

เครื่องบันทึกเสียง และภาพนิ่ง 2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาคัมภีร์ พระพุทธศาสนา เอกสารวิชาการ หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากแหล่งออนไลน์ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบและประกอบการวิเคราะห์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการเชิงคุณภาพโดย 1. การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ผ่านการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์สาระสำคัญ 2. การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจัดกลุ่มประเด็นและสรุปแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในประเทศแอฟริกาใต้

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาใต้ ผลการวิจัยพบว่า พระธรรมทูตที่ได้รับการคัดเลือกมีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดี จึงทำให้การสื่อสารกับชาวแอฟริกาใต้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมของชาวแอฟริกาใต้ และสามารถนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชาวแอฟริกาใต้ พระธรรมทูตมีความมุ่งมั่นในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเผยแผ่ รวมถึงมีทักษะในการบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชนพุทธ มีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยคณะกรรมการวัดช่วยเหลือการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่ชัดเจน และการรายงานสถานะทางการเงินให้ญาติโยมทราบอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มความเชื่อมั่นและศรัทธาจากญาติโยม มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น ระบบเสียง ระบบภาพ และอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน รวมถึงสื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในรูปแบบต่าง ๆ มีการใช้สื่อมัลติมีเดียและการถ่ายทอดสดผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้สามารถเข้าถึงผู้สนใจได้กว้างขวาง วัดไทยทั้งสองแห่งในแอฟริกาใต้ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม มีการคมนาคมสะดวก อาคารสถานที่สวยงาม สะอาด บรรยากาศที่สงบร่มรื่น เหมาะสมแก่การปฏิบัติธรรม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอในการรองรับการทำบุญและการปฏิบัติธรรม การบริหารจัดการภายในวัดทั้งสองแห่งการบริหารจัดการมีความเป็นระเบียบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการบริหารจัดการซึ่งกันและกัน

2. สภาพปัญหาและอุปสรรคของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาใต้ ผลการวิจัยพบว่า ประเทศแอฟริกาใต้มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและศาสนา อาทิ ศาสนาคริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่น ๆ ที่มีผู้คนจำนวนมาก ความแตกต่างทางความเชื่อและวัฒนธรรมอาจทำให้พระธรรมทูตต้องเผชิญกับความท้าทายในกระบวนการเผยแผ่พระพุทธศาสนา บางครั้งการนำเสนอหลักธรรมของพระพุทธเจ้าอาจถูกมองข้ามหรือไม่เข้าใจในบางกลุ่ม ทำให้การสร้างความเข้าใจในคำสอนของพระพุทธศาสนาเป็น

เรื่องที่ยากขึ้น แม้ว่าพระธรรมทูตจะได้รับการฝึกฝนด้านภาษาอังกฤษ แต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดในด้านภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ในแอฟริกาใต้ เช่น ภาษาท้องถิ่นบางภาษา อาทิ ภาษาแอฟริกาและซูลู การไม่สามารถสื่อสารได้ในหลายภาษาหรือขาดความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นอาจทำให้พระธรรมทูตไม่สามารถเข้าถึงผู้คนในบางชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การเข้าใจในวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นก็เป็นเรื่องสำคัญที่บางครั้งพระธรรมทูตอาจจะต้องปรับตัวให้ดีขึ้น การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศมักต้องการงบประมาณที่สูงในการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างวัด การจัดกิจกรรมทางศาสนา การจัดฝึกอบรม หรือการช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรทางการเงินอาจส่งผลให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ บางครั้งอาจจำเป็นต้องพึ่งพาการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาหรือการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ซึ่งก็เป็นการท้าทายให้สามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จำนวนพระธรรมทูตที่เดินทางไปเผยแผ่ในประเทศแอฟริกาใต้อาจยังไม่เพียงพอต่อการดูแลและทำงานในทุกพื้นที่ของประเทศ การขาดแคลนพระธรรมทูตหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อาจทำให้การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหรือการดำเนินกิจกรรมทางศาสนาไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีการจัดกิจกรรมทางศาสนาและมีการสร้างวัดในประเทศแอฟริกาใต้ แต่การรักษาความสนใจและการเติบโตของชุมชนที่มีความสนใจในพระพุทธศาสนายังเป็นเรื่องท้าทาย การคงความน่าสนใจของพระพุทธศาสนาในกลุ่มคนรุ่นใหม่หรือคนที่มีความเชื่อทางศาสนาอื่น ๆ เป็นเรื่องที่ต้องการการวางแผนและกลยุทธ์ที่ดี นอกจากนี้ การคงความเข้มแข็งของชุมชนศาสนาและการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติธรรมอย่างสม่ำเสมอก็เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่ต้องพิจารณา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศแอฟริกาใต้เป็นกระบวนการที่เต็มไปด้วยอุปสรรคและความท้าทายทั้งในด้านภาษา วัฒนธรรม ความเข้าใจในหลักธรรม และการขาดแคลนทรัพยากร แม้จะมีความสำเร็จบางประการในการสร้างวัดและกิจกรรมทางศาสนา แต่ก็ยังคงต้องเผชิญกับปัญหาที่สามารถส่งผลกระทบต่อ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในอนาคต การวางแผนและการเตรียมการที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญในการต่อสู้กับอุปสรรคเหล่านี้ เพื่อให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนามีความยั่งยืนและมีผลกระทบที่ดีต่อสังคมแอฟริกาใต้

3. แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาใต้ ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมตัวที่ดีของพระธรรมทูต เช่น การฝึกฝนหลักธรรม การศึกษาภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้สามารถสื่อสารและเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมได้ดียิ่งขึ้น การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ เช่น โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ จะช่วยให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวางขึ้นในยุคดิจิทัล การพัฒนาความพร้อมทางจิตใจ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนท้องถิ่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น จะเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเพิ่มจำนวนผู้สนใจในพระพุทธศาสนา การพัฒนาสถานที่ปฏิบัติธรรมที่เข้าถึงง่ายและเหมาะสม การส่งเสริม

การศึกษาและการสอนหลักธรรมที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการเสนอแนวทางเพื่อการเผยแผ่จะช่วยให้ชาวแอฟริกาได้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของพระพุทธศาสนาในชีวิตจริง และทำให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีคุณค่าต่อชีวิต ทำให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศแอฟริกาได้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในประเทศแอฟริกาได้ สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมและศักยภาพอันโดดเด่นของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาได้ ประเด็นสำคัญ คือ ประการที่หนึ่ง คุณสมบัตินี้ของพระธรรมทูต การที่พระธรรมทูตมีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม มีทักษะภาษาที่ดีเยี่ยม มีความเข้มแข็งอดทน และมีความเข้าใจในวัฒนธรรม ถือเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่สุด เนื่องจากความสามารถในการสื่อสารและเข้าถึงบริบททางวัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้ง เป็นหัวใจของการเผยแผ่ศาสนาในต่างแดน ความเข้าใจในวัฒนธรรมช่วยให้การประยุกต์หลักธรรมเข้ากับวิถีชีวิตคนท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความเกี่ยวข้องและความน่าเชื่อถือของคำสอน สอดคล้องกับบทความของสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุณฺโญ) (2552) กล่าวว่า พระธรรมทูตสายต่างประเทศต้องเป็น ผู้เข้มแข็ง อดทนต่อสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ต้องระวางจิตใจมิให้หวั่นไหวต่ออิฏฐารมณ์และอนิฏฐารมณ์ จึงจะสามารถช่วยกันสรรค์สร้างบุญสถานในต่างแดนอันเป็นสื่อให้มนุษย์เข้าถึงธรรมได้ ประการที่สอง การปรับตัวเข้ากับยุคสมัย การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น สื่อมัลติมีเดียและแพลตฟอร์มออนไลน์มาใช้ในการเผยแผ่ แสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับพฤติกรรมของคนในยุคปัจจุบัน ซึ่งช่วยขยายขอบเขตการเข้าถึงผู้คนได้กว้างขวางขึ้น และสามารถสื่อสารหลักธรรมได้อย่างมีชีวิตชีวาและน่าสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาเนศ เพชรโปร และบรรจบ บรรณรุจิ (2558) พบว่า ในอนาคตมีการขยายช่องทางตามความนิยมของสังคม มีการ สร้างพื้นที่เผยแผ่งานที่เกี่ยวข้องกับธรรมะ เพื่อให้บริการข้อมูลแก่สังคมปัจเจกบุคคล ครอบครัว องค์กร สถาบัน โดยเฉพาะสื่อสารมวลชน เน้นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูล และเชิญชวน ร่วมกิจกรรมการเผยแผ่ธรรมะให้กับบุคคลทุกระดับ ประการที่สาม การบริหารจัดการที่เป็นระบบ การบริหารจัดการวัดที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีการตรวจสอบงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากพุทธศาสนิกชนและผู้สนับสนุน การมีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนพุทธที่สวຍงาม สะอาด และมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ยังช่วยส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติธรรมและกิจกรรมทางศาสนา สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณชัย บุตรทองดี (2564) พบว่า องค์กรจะก้าวไปได้ไกลอย่างมีประสิทธิภาพต้องเกิดจากบุคลากรที่มีศักยภาพ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นพันธกิจสำคัญที่จะต้องใส่ใจ นอกจากนี้กระบวนการนี้จะช่วยเพิ่มศักยภาพให้ทำงานร่วมกับ

องค์กรได้ระยะยาวอีกด้วย รวมถึงช่วยสร้างความภาคภูมิใจให้กับองค์กรตลอดจนร่วมพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ต่อไป ประการที่สี่ เครือข่ายความร่วมมือ การบริหารจัดการภายในวัดที่มีความเป็นระเบียบและมีการรักษาหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน แสดงให้เห็นถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ดี ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของกิจกรรมเผยแผ่โดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของอุดร เขียวอ่อน (2560) พบว่า พระธรรมทูตเป็นผู้มีความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและการเผยแผ่ ความรู้ด้านการสอนวิปัสสนากรรมฐานและอภิธรรม ความรู้ด้านสาธารณูปการ ความรู้ด้านการสื่อสารในสังคมพหุวัฒนธรรม ความรู้ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสารความสามารถในการสร้างเครือข่าย ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการสื่อสาร ความมีจิตอาสาจิตสาธารณะ ความเคารพต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความมีจิตวิญญาณนักเผยแผ่พระพุทธศาสนา และความรู้เรื่องกฎหมายท้องถิ่นและกฎหมายระหว่างประเทศ โดยสรุปแล้ว สภาพปัจจุบันบ่งชี้ว่าพระธรรมทูตได้สร้างรากฐานที่แข็งแกร่ง ทั้งในด้านบุคลากร องค์ความรู้ การบริหารจัดการ และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาได้

2. สภาพปัญหาและอุปสรรคแม้จะมีความพร้อมที่ดี แต่การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาใต้ยังคงเผชิญกับอุปสรรคที่สำคัญ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาและวางแผนอย่างรอบคอบ ความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม ถือเป็นความท้าทายหลักที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การที่แอฟริกาใต้มีศาสนาหลักที่มีผู้นับถือจำนวนมากและมีความเชื่อที่แตกต่างหลากหลาย ทำให้การนำเสนอหลักธรรมของพระพุทธเจ้าอาจถูกมองข้ามหรือเข้าใจผิดได้ง่าย การสร้างความเข้าใจในพุทธธรรมในบริบทที่มีความซับซ้อนนี้จึงต้องอาศัยกลยุทธ์ที่ลึกซึ้งและละเอียดอ่อน ไม่ใช่เพียงแค่การแปลภาษา แต่เป็นการแปลความหมาย สอดคล้องกับพระมหาเวทย์ร์ ผมหอม และคณะ (2566) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตในพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า พบว่า มีปัญหาอุปสรรคในเรื่องของภาษาการสื่อสารและวัฒนธรรม เนื่องจากบริบทของคนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชาวชนเผ่าชาติพันธุ์ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ จึงเข้าไม่ถึงธรรมหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนา ดังนั้นในการเผยแผ่จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายและยาก

2.1 ข้อจำกัดด้านภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น แม้จะใช้ภาษาอังกฤษได้ดี แต่การขาดความรู้ความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นอื่น ๆ เช่น ภาษาซูลูหรือแอฟริกาอาจเป็นกำแพงที่ขัดขวางการเข้าถึงชุมชนบางแห่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ การไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาแม่ของพวกเขาอาจทำให้เกิดช่องว่างทางความรู้สึกละแวมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความผูกพันที่ลึกซึ้งกับคนท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของแม่ชีคมคาย คุมพันธ์ (2548) ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในอังกฤษในระยะแรก ๆ พบว่า ชาวอังกฤษไม่ค่อยใส่บาตร วัฒนธรรมและประเพณีที่แตกต่างกัน การเดินทางโดยสารรถสาธารณะมีอุปสรรคเพราะต้องใกล้ชิดกับผู้หญิง การทำงานเผยแผ่จึงต้องมีการปรับตัวหลายประการ

2.2 ข้อจำกัดด้านทรัพยากร การขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรเป็นปัญหาคลาสสิกในการเผยแพร่ศาสนาในต่างประเทศ งบประมาณที่สูงในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงจำนวนพระธรรมทูตที่ไม่เพียงพอ ทำให้การขยายขอบเขตการเผยแพร่และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทำได้จำกัด ซึ่งส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพของกิจกรรม

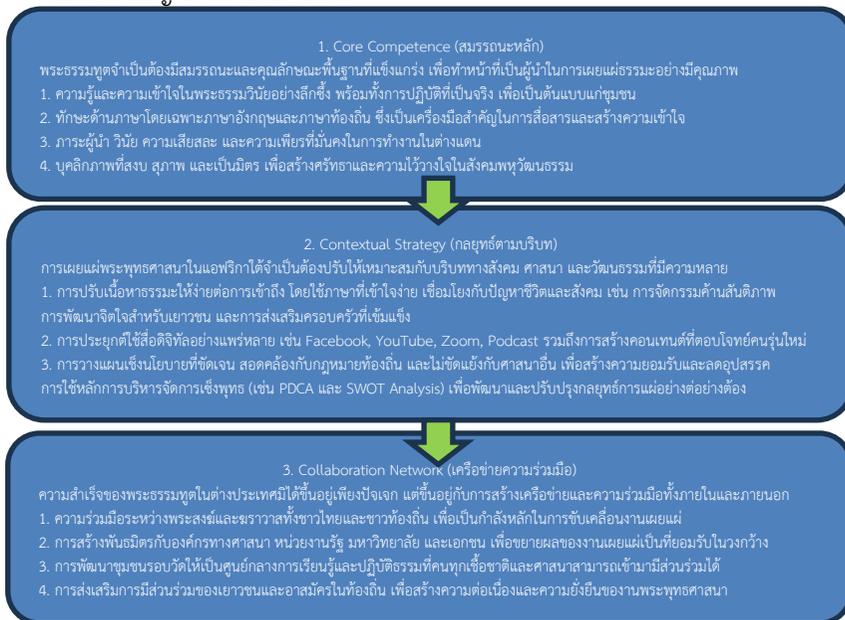
2.3 การรักษาความสนใจและการเติบโต การดึงดูดผู้คนให้มาสนใจในพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องหนึ่ง แต่การรักษาความสนใจ การส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และการทำให้พุทธธรรมมีความเกี่ยวข้องกับคนรุ่นใหม่ในระยะยาวนั้นเป็นความท้าทายอีกระดับหนึ่ง สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีสิ่งยั่วยุมากมาย อาจทำให้การรักษาความเข้มแข็งของชุมชนพุทธเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ปัญหาเหล่านี้บ่งชี้ว่า แม้จะมีบุคลากรที่มีคุณภาพ แต่ปัจจัยภายนอกและข้อจำกัดด้านทรัพยากรยังคงเป็นความท้าทายสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อการเผยแพร่ที่ยั่งยืน

3. แนวทางการเผยแพร่ซึ่งเป็นกุญแจสู่ความยั่งยืน ผลการวิจัยได้เสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคที่พบ โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังนี้ ประการที่หนึ่ง การเตรียมความพร้อมรอบด้านของพระธรรมทูต คือ หัวใจสำคัญของแนวทางทั้งหมด การเน้นย้ำที่การฝึกฝนหลักธรรมอย่างลึกซึ้ง ควบคู่ไปกับการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพิ่มเติม เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง พระธรรมทูตจะต้องเป็นนักวัฒนธรรมที่เข้าใจบริบททางสังคมอย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะสามารถสื่อสารและเชื่อมโยงหลักธรรมเข้ากับชีวิตของคนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาความพร้อมทางจิตใจยังช่วยให้พระธรรมทูตมีความเข้มแข็งในการเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหามานตรี ศรีบุญสูง (2550) พบว่า พระภิกษุผู้จะเป็นพระธรรมทูตสายต่างประเทศจะต้องเจริญวิตรองงาม ปฏิบัติตนตามสมณสารูปแห่งการเป็นสงฆ์ สร้างความศรัทธาแก่ผู้พบเห็นเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ควรจะต้องมี นอกจากนี้ควรจะต้องเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาดในการแสดงธรรม รู้จักปรับเปลี่ยนแนวทางวิธีการในการแสดงธรรมให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟังธรรม ประการสำคัญที่พระธรรมทูตสายต่างประเทศควรมีทุกรูป คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการไม่บิดเบือนพระธรรมวินัย และความเป็นผู้ที่จะสามารถสอนแนวทางที่ถูกต้องของพระพุทธศาสนาแก่บุคคลทั่วไปได้เป็นอย่างดี ประการที่สอง การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ การใช้โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ไม่ใช่แค่การมีอยู่ แต่ต้องเป็นการใช้อย่างสร้างสรรค์เพื่อเผยแพร่เนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าถึงง่าย และตอบโจทย์ความสนใจของกลุ่มเป้าหมายในยุคดิจิทัล การสร้างสรรค์เนื้อหาที่หลากหลายและเหมาะสมกับแต่ละแพลตฟอร์มจะเป็นสิ่งสำคัญ ประการที่สาม การสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน การทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น การสร้างมิตรภาพและความร่วมมือ ไม่ใช่เพียงแค่การสอนศาสนา แต่เป็นการสร้างสะพานเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจในพระพุทธศาสนา การที่วัดเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและมีส่วนร่วมใน

การพัฒนาสังคม จะช่วยสร้างศรัทธาและความผูกพันที่ยั่งยืน สอดคล้องกับเสรี พงศพิศ (2548) ที่กล่าวว่า ขบวนการทางสังคมอันเกิดจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มองค์กร สถาบัน โดยมีเป้าหมายวัตถุประสงค์และความต้องการร่วมกันทำกิจกรรมโดยที่สมาชิกของเครือข่ายยังคงเป็นเอกเทศไม่เข้าซ้อนกัน กิจกรรมสำคัญที่สุดที่เครือข่ายทุกเครือข่ายทำร่วมกัน คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์แล้วพัฒนาไปสู่การวางแผน ร่วมกัน ดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมที่ซ้ำซ้อน และช่วยทำให้ กิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ เงื่อนไขสำคัญของเครือข่าย คือ ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์สื่อสารกัน อย่างสม่ำเสมอระหว่างสมาชิก เครือข่ายจะยั่งยืน ถ้าหากสมาชิกร่วมใจกัน ตั้งแต่ต้นประการที่สี่ การพัฒนาสถานที่และเนื้อหาที่เข้าถึงง่าย การมีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่เข้าถึงง่าย สะอาด และเหมาะสม เป็นสิ่งสำคัญ แต่ที่สำคัญไม่แพ้กัน คือ เนื้อหาการสอนหลักธรรมที่นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้จริง การเน้นประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมของพระพุทธศาสนาในการจัดการกับ ปัญหาชีวิตประจำวัน จะช่วยให้ชาวแอฟริกาได้เห็นคุณค่าและความเกี่ยวข้องของพุทธธรรมได้ ชัดเจนยิ่งขึ้น

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยที่ได้จากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในบริบทของประเทศแอฟริกาได้ มีปัจจัยและกลยุทธ์สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ และความยั่งยืน องค์ความรู้ดังกล่าวสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็น 3C-DHAMMADUTA MODEL โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

สรุปภาพรวมของโมเดล โมเดล 3C-DHAMMADUTA ชี้ให้เห็นว่า การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในประเทศแอฟริกาใต้ต้องอาศัย

1. สมรรถนะหลักของพระธรรมทูต (Core Competence) พระธรรมทูตจำเป็นต้องมีสมรรถนะหลักที่สำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างมีคุณภาพ โดยต้องมีความรู้ลึกซึ้งในพระธรรมวินัยและสามารถปฏิบัติตามหลักธรรมได้จริง เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ชุมชน นอกจากนี้ทักษะทางภาษาก็มีความสำคัญโดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่น เพื่อการสื่อสารและการสร้างความเข้าใจในสังคมที่หลากหลาย พระธรรมทูตต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถตัดสินใจได้ดี รวมถึงวินัย ความเสียสละ และความเพียรในการทำงานในต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยทำให้การเผยแผ่ธรรมะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สดุดาย บุคลิกภาพที่สงบ สุภาพ และเป็นมิตรจะช่วยสร้างศรัทธาและความไว้วางใจจากสังคมพหุวัฒนธรรม

2. กลยุทธ์ตามบริบท (Contextual Strategy) การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาใต้จำเป็นต้องปรับให้เหมาะสมกับบริบททางสังคม ศาสนา และวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยการใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมจะช่วยให้การเผยแผ่ธรรมะมีประสิทธิภาพและสร้างการยอมรับในสังคมที่แตกต่างได้ดีขึ้น การปรับเนื้อหาธรรมะให้ง่ายต่อการเข้าถึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและเชื่อมโยงกับปัญหาชีวิตจริง เช่น การจัดกิจกรรมด้านสันติภาพ การพัฒนาจิตใจของเยาวชน และการส่งเสริมครอบครัวที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ การใช้สื่อดิจิทัลอย่างแพร่หลาย เช่น Facebook YouTube Zoom และ Podcast จะช่วยให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่และขยายการรับรู้ในวงกว้าง การวางแผนเชิงนโยบายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับกฎหมายท้องถิ่น พร้อมทั้งไม่ขัดแย้งกับศาสนาอื่น ก็เป็นส่วนสำคัญในการสร้างความยอมรับและลดอุปสรรคในการเผยแผ่ธรรมะ ในขณะเดียวกัน การใช้หลักการบริหารจัดการเชิงพุทธ เช่น PDCA และ SWOT Analysis จะช่วยให้การดำเนินการเผยแผ่มีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

3. เครือข่ายความร่วมมือ (Collaboration Network) ความสำเร็จของพระธรรมทูตในต่างประเทศไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถส่วนบุคคล แต่ยังเกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก โดยการร่วมมือระหว่างพระสงฆ์และฆราวาสทั้งชาวไทยและชาวท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้เกิดผลสำเร็จ การสร้างพันธมิตรกับองค์กรทางศาสนา หน่วยงานรัฐ มหาวิทยาลัย และภาคเอกชนก็เป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ในการขยายผลของงานเผยแผ่ให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง การพัฒนาชุมชนรอบวัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และปฏิบัติธรรมที่เปิดโอกาสให้คนทุกเชื้อชาติและศาสนาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ จะช่วยเสริมสร้างการยอมรับและการเติบโตของพระพุทธศาสนาในสังคมหลากหลาย ในขณะเดียวกัน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนและอาสาสมัครในท้องถิ่นจะช่วยสร้างความต่อเนื่องและความยั่งยืนในการดำเนินงานพระพุทธศาสนาในอนาคต

ทั้งหมดนี้ทำงานสอดประสานกัน เพื่อให้พระพุทธรูปศาสนาได้รับการยอมรับในสังคม พุทธศาสนา และสามารถเติบโตได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน และเป็นพลังแห่งสันติภาพในภูมิภาค แอฟริกาได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

มหาเถรสมาคมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติควรกำหนดนโยบายเชิงรุก โดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อใช้พัฒนาศักยภาพของพระธรรมทูตสายต่างประเทศที่เน้น การเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีสมัยใหม่ การบริหารจัดการรูปแบบใหม่ให้เข้ากับยุคสมัยร่วมกับการสร้างเครือข่ายกับองค์กรระหว่าง สถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศรวมถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในระดับสากล อีกทั้ง ควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของวัดไทยใน ต่างประเทศ และมีระบบติดตามผลเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

พระธรรมทูตและวัดไทยในแอฟริกาใต้ควรนำรูปแบบการเผยแผ่ธรรมะที่ทันสมัยและ ตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบูรณาการหลักธรรมเข้ากับสมัยใหม่ และการสร้างชุมชนท้องถิ่นแห่งการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง การสอนและการปฏิบัติธรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับชาวแอฟริกาใต้ รวมถึง การใช้หลักธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การใช้สติในการจัดการอารมณ์ หรือการใช้หลัก คำสอนในการสร้างความสงบสุขในใจ นอกจากนี้ ควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการวัดให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้เทคโนโลยี AI มาช่วยในการจัดการข้อมูล การประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารกับศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวแอฟริกาใต้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้ ได้แก่ การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างพระธรรมทูตและชุมชนท้องถิ่นจะช่วยให้เข้าใจถึงผลกระทบของการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การวิจัยนี้อาจศึกษา ผลกระทบจากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดหลักสูตรสมาธิ หรือการให้คำแนะนำด้านการพัฒนา ชีวิตการศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์และความคิดเห็นของชาวแอฟริกาใต้ การสำรวจความคิดเห็น และประสบการณ์ของชาวแอฟริกาใต้ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยพระธรรมทูต จะช่วย ให้เข้าใจถึงทัศนคติและความต้องการของพวกเขาในเรื่องการศึกษาและการปฏิบัติธรรม รวมถึง การพิจารณาว่าหลักธรรมใดที่ชาวแอฟริกาใต้ให้ความสำคัญมากที่สุด การวิจัยในประเด็นเหล่านี้ จะช่วยเสริมสร้างแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแอฟริกาใต้และ

สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาแนวทางการเผยแผ่ที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมและความต้องการของชาวแอฟริกาใต้ได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ไตรเทพ ไกรฐ. (2553). *ภาพทวีป ในวันที่...สงฆ์สาวกเดินทางไปถึง*. สืบค้น 23 สิงหาคม 2568, จาก <https://www.komchadluek.net/amulet/64465>
- พระมหามานตรี ศรีบุญสูง. (2550). *แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2550-2560)* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระมหาเรวัตร์ ผมหอม และคณะ. (2566). สมรรถนะของพระธรรมทูตเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในพื้นที่ชายแดนไทย-เมียนมา. *วารสารพุทธจิตวิทยา*, 8(3), 456-458.
- พระราชภาวนาวิสุทธิ (พระไชยบุญย์ ธมมชโย). (2551). *สันติภาพเพื่อชาวแอฟริกา : โครงการ Peace for Africa*. สืบค้น 23 สิงหาคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/CA1fl>
- แม่ชีคมคาย คุณพันธ์. (2548). *การศึกษาบทบาทในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณี พระสุเมธาจารย์ (โรเบิร์ต สุเมโธภิกขุ)* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วรรณชัย บุตรทองดี. (2564). *ผลสัมฤทธิ์การบริหารงานของกรมเจ้าท่า* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (ช่วง วรปุณฺโญ). (2552). *พระธรรมทูตสายต่างประเทศ รุ่นที่ 15* กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สุธานศ เพชรโปร และบรรจบ บรรณรุจิ. (2559). ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 3(2), 60-72.
- เสรี พงศพิศ. (2548). *เครือข่าย : ยุทธวิธีเพื่อประชาคมเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- อุดร เขียวอ่อน. (2560). *รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของพระธรรมทูตสายต่างประเทศ (ดุขฎิ นิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา)*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Turganbayeva, K. (2015). *History of Buddhism in South Africa*. Retrieved August 23, 2024, <https://shorturl.asia/RTcbd>

